

Aan de gemeenteraad  
cc commissieleden  
cc pers

DATUM 6 februari 2025  
ZAAKNUMMER 1665789  
BEHANDELD DOOR Sonja Avontuur  
TELEFOON (035) 629 1505  
BETREFT Beantwoording vragen Art. 41 van fractie PvdA inzake  
tegengaan uitbuiting arbeidsmigranten

Geachte raads- en commissieleden,

Op 18 december 2024 heeft de fractie Partij van de Arbeid vragen (hieronder *cursief*) gesteld op basis van artikel 41 vragen het Reglement van Orde inzake tegengaan uitbuiting arbeidsmigranten. In deze brief worden deze vragen beantwoord.

*1. Voert de gemeente Hilversum actief beleid om uitbuiting van migranten (voor zover mogelijk) te voorkomen? Krijgen zij bij melding bij de gemeente (bij een verblijf langer dan 3 maanden) bijvoorbeeld informatie over hun (arbeids)rechten, over de lokale voorzieningen, onderwijs e.d.? (zie voorbeeld van de gemeente Zaandam).*

De gemeente gaat binnenkort inwoners bij inschrijving actief informeren door in de bevestigingsbrief van de inschrijving te verwijzen naar een website van de [Rijksoverheid](#) waarop arbeidsmigranten in meerdere talen worden voorzien van informatie. Ook op andere manieren voert de gemeente Hilversum actief beleid om uitbuiting van arbeidsmigranten zoveel als mogelijk tegen te gaan.

Arbeidsuitbuiting is een vorm van mensenhandel. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen migranten die in Hilversum werken en/of migranten die in Hilversum woonachtig zijn. De gemeente heeft een belangrijke rol in het signaleren van uitbuiting en het vormgeven van de aanpak om dit te voorkomen. In Hilversum spelen op jaarbasis enkele casussen waarbij er vermoedens zijn van arbeidsuitbuiting. Verschillende afdelingen binnen de gemeente kunnen signalen van uitbuiting constateren. Het is daarom van belang dat deze signalen op de juiste plek terechtkomen, zodat gezamenlijk besloten kan worden welke vervolgstappen nodig zijn. De informatiedeling tussen afdelingen is een aandachtspunt. Op dit moment zijn wij bezig om de informatievoorziening te verbeteren, bijvoorbeeld met het domein Openbare Orde & Veiligheid (OOV), zodat de gemeente sneller en effectiever kan reageren op meldingen van misstanden.

Om dit te bereiken is bij de gemeente een aandachtsfunctionaris mensenhandel werkzaam. Deze functionaris werkt aan het vergroten van het bewustzijn omtrent mensenhandel en heeft een

signalerende en adviserende rol. Bij signalen schakelt de aandachtsfunctionaris met de regionale Zorgcoördinator Mensenhandel. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor de begeleiding van slachtoffers naar de juiste zorg- en hulpverlening. Ook geeft de coördinator voorlichting op bijvoorbeeld de opvanglocaties voor Oekraïners en aan nieuwe medewerkers van de Nederlandse Arbeidsinspectie.

Voor het opvolgen van signalen is nauwe samenwerking nodig met onze ketenpartners. Eén keer per maand vindt er een regionaal casusoverleg plaats tussen de zorgcoördinator mensenhandel, de aandachtsfunctionarissen en Veilig Thuis. Tijdens dit overleg worden ook signalen omtrent arbeidsuitbuiting besproken en wordt er per geval bekeken welke vervolgstappen nodig zijn. Indien nodig worden signalen doorgezet naar bijvoorbeeld de Nederlandse Arbeidsinspectie. Deze inspectie is verantwoordelijk voor het onderzoek naar en de strafrechtelijke vervolging van arbeidsuitbuiting.

De gemeente voert zelf ook controles uit op signalen van arbeidsuitbuiting, al dan niet in samenwerking met ketenpartners. Deze controles zijn gericht op onder andere bouw- en woningtoezicht en de Basisregistratie Personen. Tijdens de controles is er de mogelijkheid om met arbeidsmigranten in gesprek te gaan en hen te wijzen op hun rechten en risico's van uitbuiting. Uit ervaring blijkt namelijk dat arbeidsmigranten zich vaak niet bewust zijn van mogelijk slachtofferschap.

De gemeente Hilversum heeft daarnaast enkele andere maatregelen genomen die er (mede) op gericht zijn uitbuiting van migranten te voorkomen. Het [Chw paraplubestemmingsplan Woningsplitsing en verkamering](#), dat door uw Raad op 3 april 2024 is aangenomen, is een maatregel die overbewoning kan tegengaan. Daarnaast is sinds januari 2024 in de regio het [meldpunt goed verhuurderschap](#) ingesteld, waar ook arbeidsmigranten melding kunnen doen van misstanden in hun woonsituatie.

*2. Als dit niet zo is, wordt dit overwogen? Zo nee, waarom niet?*

Zie beantwoording vraag 1.

*3. Als dit wel zo is, bereikt de gemeente daarmee daadwerkelijk arbeidsmigranten? Is bekend om hoeveel mensen het gaat op jaarbasis?*

We gaan er op dit moment vanuit dat de genomen maatregelen niet alle arbeidsmigranten bereiken. Daarom onderzoekt de gemeente samen met het Ondersteuningsteam Arbeidsmigranten van de VNG of aanvullende maatregelen mogelijk zijn.

Het is niet precies bekend om hoeveel mensen het gaat op jaarbasis, omdat niet alle arbeidsmigranten zich inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP). Dit is namelijk niet verplicht voor migranten afkomstig uit de EU bij een kort verblijf (tot 4 maanden). Zij kunnen zich inschrijven in het register niet-ingezetenen (RNI) om een burgerservicenummer (BSN) te krijgen. Dit gebeurt niet bij de gemeente Hilversum, maar bij één van de 19 RNI-loketten die verspreid over het land bij andere gemeenten gevestigd zijn. Er zijn [signalen](#) dat arbeidsmigranten zich vaak, soms onder begeleiding van hun werkgever, bij een RNI-loket inschrijven en zich ook bij een verblijf van langer dan 4 maanden niet inschrijven in de BRP. Bovendien spelen bij de RNI-loketten een aantal problemen die het risico op arbeidsuitbuiting vergroten. Zo wordt volgens onder meer de [arbeidsinspectie](#) bijvoorbeeld de identiteit van derdelanders niet altijd juist vastgesteld en ontbreekt een handelingsperspectief bij het onderkennen van signalen van mensenhandel. We onderzoeken momenteel in hoeverre ook in de gemeente Hilversum arbeidsmigranten langer dan vier maanden verblijven die alleen staan ingeschreven in de RNI.

Doordat niet alle arbeidsmigranten zich inschrijven in de BRP, heeft Burgerzaken geen volledig zicht op de omvang van de groep. Dit wordt ook op [landelijk niveau](#) geconstateerd. Wel geven cijfers van het [CBS](#) een beeld. In [Hilversum](#) stonden op 31 december 2022 ongeveer 1.350 migranten uit de Europese Unie ingeschreven die met migratiemotief 'arbeid' sinds 1999 naar Nederland zijn gekomen. Daarnaast ging het om ongeveer 1.375 arbeidsmigranten van buiten de Europese Unie. Bij die laatste groep gaat het voor het overgrote deel om kennismigranten (1.160). Deze groep is over het algemeen minder kwetsbaar voor uitbuiting dan migranten die ongeschoold en laaggeschoold werk verrichten. Van de

arbeidsmigranten die uit EU-lidstaten komen is niet bekend welk aandeel als kenniswerker kan worden aangemerkt.

*4. Zijn er nog meer maatregelen denkbaar en uitvoerbaar om uitbuiting van deze groep tegen te gaan?*  
Ook dit jaar zet de gemeente in op het vergroten van bewustwording omtrent mensenhandel. Zo wordt de signalenkaart geactualiseerd en wordt een meldroute gedeeld met alle medewerkers van de gemeente. Daarnaast organiseert de gemeente in samenwerking met een extern expertisebureau een workshop om de kennis over mensenhandel te verbreden. Toezichthouders en Boa's die een grote kans hebben om met uitbuiting in aanraking te komen worden extra getraind, bijvoorbeeld om de juiste vragen te kunnen stellen als zij in aanraking komen met arbeidsmigranten.

Vanaf februari 2025 organiseren de zorgcoördinatoren mensenhandel in samenwerking met de GGD elke maand een inloopspreekuur in Bussum. Dit spreekuur is toegankelijk voor alle inwoners en professionals die te maken hebben met uitbuiting. Via het verspreiden van folders en aankondigingen in regionale kranten wordt dit aanbod in diverse talen onder de aandacht gebracht.

Hopende hiermee uw vragen beantwoord te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,  
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top